

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandlar, innvalstelefon

Maria Knagenhjelm, 5764 3137

Referat frå møte mellom statsforvaltar og ordførarane rundt Sognefjorden om marint vern - november 2025

Til stades av ordførarane:

Christian Sønstelien, ordførar i Årdal kommune

Roy Egil Stadheim, ordførar i Vik kommune

Geir Helge Østerbø, varaordførar i Høyanger kommune

Kjell Eide, ordførar i Hyllestad kommune

Stig Ove Ølmheim, ordførar i Sogndal kommune

Kjell Bøe Bjørgum, ordførar i Aurland kommune

Audun Mo, ordførar i Lærdal kommune

Gunn Åmdal Mongstad, ordførar frå Solund (med på Teams)

Ordførar Andreas W. Wiese frå Luster og May-Lynn Osland, ordførar i Gulen kommune, kunne ikkje delta, men referat vil bli sendt til alle.

Deltakande frå Statsforvaltaren i Vestland:

Liv Signe Navarsete, statsforvaltar

Aslaug Aalen, miljødirektør

Maria Knagenhjelm, seniorrådgjevar på miljøavdelinga

Kristine Hetlesæter, rådgjevar på miljøavdelinga (noterte til referat)

Tid og stad: Møterom Sognefjorden, Statens Hus, Leikanger. Klokka 11.00-13:15

Møtereferat:

Statsforvaltar Liv Signe Navarsete ønskte velkommen og kommenterte brevet Statsforvaltaren hadde motteke, som vart oppfatta som overraskande midt i prosessen. Det vart avklart at ordførarane ikkje ønskja eit eige svarbrev. Brevet vil då bli lagt ved i merknadsheftet til høyringa og kommentert på lik linje med andre innkomne brev.

Ordførarane forklarte at brevet vart skrive på bakgrunn av ei utfordring i Høyanger med utviding av kai i samband med overskot av kraftutbyggingsmassar. Dette var ei sak som skapte bekymring i

andre kommunar. Ordførarane uttrykte at dei ikkje har vrangvilje mot vern generelt, men er bekymra for konsekvensane for næringsutviklinga lokalt. Ingen til stades i møtet frå Statsforvaltaren kjente til at embetet hadde handsama ei sak om utfylling i Høyanger, ordførarane skulle sjekke kvar opplysningane om utfylling og koplinga til marint vern kom frå. Gjennom kommunikasjonen om det marine vernet frå Statsforvaltaren si side, har det vore understreka at vernegrensa vil bli trekt vekk frå kaier og hamner og eksisterande tilsvarende viktig infrastruktur. Brevet tok også opp ei uro for meir byråkrati og statleg styring. Statsforvaltaren rådde til at det vert etablert eit lokalt verneområdestyre (som i Loppa marine verneområde, samt slike vi har erfaring med i Jotunheimen, osb.). Dersom ordførarane ønsker slik lokal forvaltning, må dette spelast inn som ei "må-sak" i statsbudsjettet, då det krev politisk påverknad.

Aslaug Aalen heldt ei kort innleiing om økosystemets verdi, økosystemtenester og kommunane si sentrale rolle i å ta vare på naturen med eit langt tidsperspektiv. Ho viste til at fjorden slit med auka temperatur og nedgang i oksygen og fisk. Statsforvaltaren har snart hatt femti møte i verneprosessen. Det inkluderer alle referansegrupper, samt temamøte med akvakulturnæringa og fiskerinæringa. Statsforvaltaren legg vidare til grunn ein konstruktiv og faktabasert dialog i møte med ordførarane, jf. førre møtereferat.

Maria Knagenhjelm orienterte om at ordførarmøtet i dag var den siste milepålen i kunnskapsinnhentingsfasen. Høyringa vil innehalde eit forslag til verneforskrift, eit vernekart med alternative vernegrenser på enkelte fjordarmar, både i pdf og digitalt. I tillegg inkluderer høyringa eit merknadshefte med alle innkomne innspel, samt SF sine kommentarar til innspela.

Etter høyringa kan verneområdet bli mindre, men ikkje større, difor vil alltid eit høyringsframlegg vere ei «brutto-utgåve», men likevel mindre enn etter oppstartsmeldinga. Dei fleste tema i verneforskrifta vart gjennomgått i presentasjon under møtet, denne vert lagt ut [på denne lenkja på våre heimesider](#) saman med dette referatet. Spesifikke tema vart drøfta i forskrifta:

- Det må bli forbode å sleppe kloakk frå cruiseskip i Sognefjorden, dette må kome klart fram i forskrifta.
- Fleire av ordførarane meiner at lysfiske av brisling framleis er i konflikt med god økosystemforvaltning i fjorden. Statsforvaltaren viser til at ein får ikkje jobba med disse spørsmåla utan å ha med Fiskeridirektoratet.
- Konsekvensar for landbruk må kome godt nok fram i høyringsdokumentet.
- Lustrafjorden blir foreslått som referanseområde for akvakultur/havbruk. Då kan ein i framtida til dømes ikkje dyrke [tunikat](#).
- Sogndalsordføraren vart utfordra på spørsmål om opplag av skip i Vetlefjorden skal vere tillate. Han meinte vi kunne høyre forskrifta med forbod og opning for dispensasjon, slik at eit eventuelt framtidig verneområdestyre kunne ta stilling til dette i den enkelte sak.
- Det kom spørsmål om kvifor bru over Esefjorden blir foreslått som dispensasjonsheimel, men ikkje bru Mannheller- Fodnes eller i Ytre Sogn. Statsforvaltar tek innspellet vidare.

Også kartutsnitt frå dei viktigaste tettstadane langs fjorden vart synt fram, med tydeleggjering av areal avsett i kommuneplanane og kor Statsforvaltaren vil foreslå vernegrensa. Spesifikke innspel kom til vernekartarbeidet:

- Det bør vere meir rom til utviding av verftet i Bøfjorden for å kunne ha opning for flytedokk i framtida sidan det er mange bestillingar på skip framover. Vernekartet bør innskrenkast der.
- Det er ønskje om to vernekartalalternativ (ein raud og ein gul strek) også for Lærdalsøyri og for Årdalstangen, slik som for Fuglsetfjorden. Kanskje fleire stadar og?
- Sogndal har sett av areal ved Stedjeberget for å dumpe snø, det arealet bør ut av vernekartet. Sogndal ønskja også å få vurdert korleis Marheim i Fjærland kan bli realisert i lys av marint vern, anten ved å justere vernegrensa eller ved å leggje inn ein dispensasjonsheimel i forskrifta. Ordføraren såg for seg potensialet som Marheim eventuelt kan få som formidlingssenter for fjorden.
- Det er i høyringa kommunane kan spele inn både grensejusteringar og endringsframlegg i verneforskrifta.

Tidshorisonen vidare vart drøfta. Ordførarane understreka at det er ein stor fordel å få marint vern vidare i systemet innan inneverande periode (før nytt kommuneval) sidan det er så mykje kunnskap som no er opparbeidd i sitjande kommunestyre. Møtelyden tilrådde høyringsfrist den 1. juli. Det legg føringar for at høyringa må ut så snart som råd på nyåret. Det er sett av tid til at Miljødirektoratet fagleg skal sjå gjennom utkastet før det blir lagt ut offentleg.

Ordførarane sa dei opplevde møtet som oppklarande, og uttrykte at det var nyttig å sitje rundt eit bord og drøfte. Alle til stades inviterte Statsforvaltaren til sine kommunar for å få orientering om marint vern når høyringa er ute, helst så snart som mogeleg. Sogndal inviterte konkret til kommunestyremøtet den 5. februar. Statsforvaltaren vil gjerne besøke kommunestyra for å informere om høyringa, men vil vente til verneforslaget ligg føre etter jul.

Aurland kommune spurte om nytteverdien av vernet sidan det alt er strenge føringar med både landskapsvern, verdsarv og PBL. Vernet er viktig for å sikre naturverdiane i Sognefjorden på lang sikt. Marint vern vil kunne gi tilgang på ekstra midlar også utanfor verdarvfjordane, og eit lokalt verneområdestyre. Statsforvaltaren lyttar til kommunane sine ønskjer for kvar verneområdegrensa skal trekkast nær tettstadane, slik at vernet kan balanserast mot behovet for framtidig utvikling. Samstundes vil ei vernegrense langt inne i ein fjordarm, potensielt utløyse meir verneområdemidlar til rydding av ureina fjordbotn.

Ved spørsmål om kva som skjer dersom ein kommune seier nei til vern, svara Statsforvaltaren at dei ikkje har eit klart svar. Statsforvaltaren tilrår eit marint vern slik oppdraget er, men det er ei lang veg opp med direktorat og departement før Kongen i statsråd gjer vedtak. Det kan vere mykje politikk som avgjer. Statsforvaltaren si rolle er å tilrå eit vern, basert på kunnskapsinnhentinga og dialogen med lokale myndigheiter og interesser.

Dersom ordførarane ønskjer eit nytt møte før Statsforvaltar sender tilrådinga for marint vern Sognefjorden kan vi gjere det hausten/vinteren 2026/27.

Med helsing

Aslaug Aalen
miljødirektør

Maria Knagenhjelm
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Verneforskrift Sognefjorden_utkast-til ordførarmøte nov 25

Kopi til:

Liv Signe Navarsete
Aslaug Aalen
Eline Orheim

Mottakerliste:

Hyllestad kommune	Kommunehuset	6957	HYLLESTAD
Høyanger kommune	Postboks 159	6991	HØYANGER
Gulen kommune	Eivindvikvegen 1119	5966	EIVINDVIK
Vik kommune	Postboks 134	6891	VIK I SOGN
Årdal kommune	Statsråd Evensensveg 4	6885	ÅRDALSTANGEN
Lærdal kommune	Øyraplassen 7	6887	LÆRDAL
Aurland kommune	Vangen 1	5745	AURLAND
Sogndal kommune	Postboks 153	6851	SOGNDAL
Luster kommune	Postboks 77	6866	GAUPNE
Solund kommune	Postboks 73	6921	HARDBAKKE